

มหาวิทยาลัยชีวิต

• บทบันทึกคัดสรร •

เสกสรรค์ ประเสริฐกุล

ศิลปินแห่งชาติ สาขาวรรณศิลป์

www.praphansarn.com

มหาวิทยาลัยชีวิต

• พิมพ์ครั้งที่ 13 •

• บทบันทึกคำสอน •

เสกสรรค์ ประเสริฐกุล

ศิลปินแห่งชาติ สาขาวรรณศิลป์

มหาวิทยาลัยชีวิต

© เสกสรรค์ ประเสริฐกุล

สงวนลิขสิทธิ์ตาม พ.ร.บ. ลิขสิทธิ์ พ.ศ. 2537

ห้ามลอกเลียนแบบส่วนใดส่วนหนึ่งของหนังสือเล่มนี้
มิฉะนั้นจะถือว่าละเมิดลิขสิทธิ์และมีความผิดทางอาญา

ข้อมูลทางบรรณานุกรม

Cataloging In Publication Data

เสกสรรค์ ประเสริฐกุล

มหาวิทยาลัยชีวิต.-- พิมพ์ครั้งที่ 13.-- กรุงเทพฯ : ประพันธ์สาส์น, 2566.

136 หน้า.

1. ความเรียง. I. ชื่อเรื่อง.

895.914

ISBN e-book 978-616-611-015-9

ราคา 94 บาท

จัดทำและจัดจำหน่ายโดยบริษัท สำนักพิมพ์ประพันธ์สาส์น จำกัด

222 (บุรฉัฒม์ เทอเรส สาย 2) ถนนพุทธมณฑล สาย 2

แขวงศาลาธรรมสพน์ เขตทวีวัฒนา กรุงเทพฯ 10170

โทรศัพท์ 0 2448 0312, 0 2448 0658-9 โทรสาร 0 2448 0393

www.praphansarn.com

- ผู้ก่อตั้ง : สุพล เตชะธาดา
- คณะกรรมการบริหาร : พิสุทธิ เลิศวิไล, ทพ.อดิเรก ศรีวัฒนาวงษา, บุญเลิศ สีอุไรย์
ศักดิ์ชัย จิราธิวัฒน์, อาทร เตชะธาดา
- กรรมการผู้จัดการ : อาทร เตชะธาดา
- บรรณาธิการ : วนิสา ขำวิสัย
- กองบรรณาธิการ : โชติรวี โสภณศิริ, กุลธิดา จารุรัตนานนท์
- ภาพปก : เสกสรรค์ ประเสริฐกุล
- ออกแบบรูปเล่ม : นพพร คงสอน
- พิสูจน์อักษร : วนิสา ขำวิสัย, กุลธิดา จารุรัตนานนท์

www.praphansarn.com

สนับสนุนเว็บไซต์โดย

Bangkok Bank

ธนาคารกรุงเทพ

สารบัญ

มาจากป่าชายเลน	13
.....	
ตำขอของหลวงตา	25
.....	
อิฐก้อนนั้นมอบให้ความหวังดี	41
.....	
แลไปข้างหลัง : สำเนาชีวิตจากช่วงแสงหา	51
.....	
มหาวิทยาลัยชีวิต	73
.....	
ธรรมศาสตร์กับ 14 ตุลาคม : ความทรงจำของผู้รู้เห็น	103
.....	
ดินแห่งชะตากรรม : ความทรงจำเกี่ยวกับการต่อสู้เดือนตุลาคม	119
.....	

คำนำสำนักพิมพ์

งานเขียนของเสกสรรค์ ประเสริฐกุล หลายเรื่องราวมีความจริงอยู่ในนั้น บางเรื่องเป็นชีวิตของคนอื่น บางเรื่องเป็นชีวิตของเขาเอง โดยเฉพาะ *มหาวิทยาลัยชีวิต*(2531) และ *เดินป่าเสาะหาชีวิตจริง*(2532) กล่าวได้ว่าหนังสือชุดนี้คือบทบันทึกบางส่วนบางตอนในชีวิตวัยหนุ่มของเสกสรรค์ ประเสริฐกุล ก็ว่าได้

บทบันทึกวัยหนุ่มของเสกสรรค์ ประเสริฐกุล มีความต่างกันระหว่างบทบันทึกและวรรณกรรมอยู่มากทีเดียว กล่าวให้เฉพาะเจาะจง โดยเฉพาะ *มหาวิทยาลัยชีวิต* และ *เดินป่าเสาะหาชีวิตจริง* ของเสกสรรค์ ประเสริฐกุล แม้อ้างอิงถึงชีวิตบางช่วงของเขา หากยังมีความเป็นวรรณกรรมอยู่มากกว่าบทบันทึกทั่วไป เพราะมีจุดมุ่งหมายในการเปิดเผยอารมณ์และความรู้สึกมากกว่าข้อเท็จจริงทางประวัติศาสตร์หรือชีวประวัติ ให้ความจริงโล่งใจมากกว่าความรู้ สร้างความสะท้อนอารมณ์ตามแบบฉบับของงานวรรณกรรมทุกประการ ดังนั้นแล้ว จุดประสงค์หลักของการอ่านงานเขียนเหล่านี้จึงเป็นการอ่านวรรณกรรม มิใช่อ่านสารคดี

ปฏิเสธไม่ได้ว่าเสกสรรค์ ประเสริฐกุล เป็นบุคคลที่มีบทบาทน่าสนใจในทางการเมืองและสังคมไทยในยุครัฐเผด็จการและยุคสงครามเย็น เขาเป็นผู้เกี่ยวข้องโดยตรงกับขบวนการนักศึกษาในเหตุการณ์ 14 ตุลาคม 2516 และเป็นนักปฏิวัติของ

พรรคคอมมิวนิสต์แห่งประเทศไทย กล่าวอย่างตรงไปตรงมา ก็คือว่าเรารู้จากปากคำของผู้เกี่ยวข้องน้อยมาก เรารู้เพียงแค่ว่าข้อเท็จจริงบางประการจากตำราเรียนหรือประวัติศาสตร์ แต่ในรายละเอียด เรากลับไม่ทราบอะไรเลย ขบวนการนักศึกษาก่อรูปขึ้นอย่างไร คนที่เข้าป่าในช่วงนั้นชีวิตความเป็นอยู่และหน้าที่ของเขามีอะไร ถืออุดมการณ์อย่างไร ครุ่นคิดไตร่ตรองอย่างไร ไม่เคยมีใครบอกถึงสิ่งเหล่านี้ ยิ่งถวิลลงไปถึงความรู้สึกยิ่งไม่มีใครบอกกล่าว ราวกับจะปล่อยให้เรื่องราวเหล่านี้เลือนหายไปกับสายลมของประวัติศาสตร์ แต่หนังสือของเสกสรรค์ ประเสริฐกุล ได้เล่าถึงสิ่งเหล่านั้นที่เคยเกิดขึ้น อันนอกเหนือไปจากข้อเท็จจริงทางตำรา และจนถึงปัจจุบันนี้ข้อเท็จจริงจากงานวรรณกรรมของเสกสรรค์ ประเสริฐกุล ยังไม่มีใครหักล้างได้

เสกสรรค์ ประเสริฐกุล เริ่มเขียนเรื่องสั้นตั้งแต่สมัยเป็นนักศึกษาปริญญาตรี และทำงานต่อเนื่องอยู่พักใหญ่จนกระทั่งอายุเข้าสู่วัยกลางคน จึงผลิตผลงานแนวนี้น้อยลง อย่างไรก็ตาม เรื่องสั้นของเขาสะท้อนให้เห็นพัฒนาการทั้งในด้านความคิด และทักษะงานประพันธ์ของเจ้าตัวได้อย่างชัดเจน จากเรื่องราวของผู้ยากไร้ในแง่มุมต่าง ๆ มาถึงการต่อสู้ภายในจิตใจของผู้ชายที่กำลังจะก้าวสู่วัยชรา

ชื่อของเสกสรรค์ ประเสริฐกุล เป็นที่รู้จักกันดีในประเทศไทย ทั้งในฐานะนักเขียนและในฐานะอื่นๆ งานเขียนของเขาโดดเด่นตรงที่มีลีลาการใช้ภาษาอังกฤษงดงามและมีสไตล์เฉพาะตัวในการนำเสนอ ประเทศไทยรู้จักเสกสรรค์เป็นครั้งแรกในฐานะผู้นำ

นักศึกษาที่มีบทบาทอย่างสูงในเหตุการณ์ 14 ตุลาคม พ.ศ. 2516 อย่างไรก็ตามสถานการณ์ทางการเมืองที่ผันผวนและรุนแรงได้ผลักดันให้เขาเปลี่ยนเป็นคนนอกสังคมไปอย่างรวดเร็ว เมื่อขบวนการประชาธิปไตยของนักศึกษาและประชาชนเริ่มถูกคุกคามทำร้ายและฝ่ายนิยมเผด็จการมีที่ท่าจะกลับมาฟื้นฟูอำนาจของตนอีก เสกสรรค์ได้ตัดสินใจเข้าร่วมกองกำลังอาวุธปฏิวัติที่นำโดยพรรคคอมมิวนิสต์แห่งประเทศไทย โดยใช้ชีวิตเป็นทหารป่าอยู่กว่า 5 ปี

ปลายปี 2523 ในสถานการณ์ที่ประเทศสังคมนิยมรอบๆ ประเทศไทยขัดแย้งและรบราฆ่าฟันกันเอง เสกสรรค์เองก็มีปัญหาขัดแย้งกับแนวทางของพรรคคอมมิวนิสต์แห่งประเทศไทยเช่นกัน ในที่สุดเขาได้ตัดสินใจเสี่ยงชีวิตออกมาพบกับฝ่ายรัฐบาลด้วยความรู้สึกผิดหวังอย่างลึกซึ้ง หลังจากนั้นไม่นานความผิดพลาดต่าง ๆ ที่สะสมไว้ในองค์กรก็ได้ทำให้ขบวนการปฏิวัติของพรรคคอมมิวนิสต์สลายตัวลง คนหนุ่มสาวจากรั้วมหาวิทยาลัยที่เคยเข้าร่วมการต่อสู้ด้วยอาวุธต่างทยอยกันกลับลงมาจากภูเขาจนหมดสิ้น

การออกจากป่ามามอบตัวกับฝ่ายรัฐและถูกสถานการณ์บีบให้เลิกเป็นนักปฏิวัตินับเป็นบาดแผลใหญ่แผลหนึ่งในชีวิตของเสกสรรค์ มันทำให้เขารู้สึกว่าตัวตนที่ยึดมั่นได้สูญหายไปหลายส่วน แม้โดยภายนอกแล้ว ชีวิตของเขามีได้ตกต่ำแต่อย่างไร หากยังคงเป็นคนมีชื่อเสียงได้รับการยอมรับจากหลายวงการ เขาเรียนจบปริญญาเอกจากต่างประเทศ และกลายเป็นอาจารย์

ในมหาวิทยาลัยที่เขาเคยเป็นนักศึกษา แต่เสกสรรค์ก็ดูเหมือนจะไม่มีความสุขกับสถานภาพเหล่านั้น เพราะสิ่งที่เขาค้นหาเป็นอะไรบางอย่างที่อยู่ข้างใน ด้วยเหตุดังนี้ เสกสรรค์ในฐานะนักศึกษาปริญญาเอกของมหาวิทยาลัยคอร์เนลล์ และต่อมาในฐานะอาจารย์ประจำของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ จึงยังคงเร่ร่อนไปตามป่าเขาท้องทะเลอีกหลายปีเพื่อค้นหาชีวิตที่ตกหายทั้งหมดนี้เป็นภูมิหลังของงานเขียนส่วนใหญ่ของเขา รวมทั้งเรื่องสั้นที่ออกมาในระยะหลังด้วย

เสกสรรค์ ประเสริฐกุล เกิดเมื่อปี 2492 ในหมู่บ้านชาวประมงปากอ่าวแม่น้ำบางปะกง จังหวัดฉะเชิงเทรา เขาจบปริญญาตรีจากมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโทและปริญญาเอกจากมหาวิทยาลัยคอร์เนลล์ ประเทศสหรัฐอเมริกา ระหว่างปี 2532 ถึง 2552 เสกสรรค์ทำงานเป็นอาจารย์ประจำของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ โดยเคยดำรงตำแหน่งคณบดีรัฐศาสตร์ช่วง 2536-2538

ประวัติการต่อสู้ของเขาถูกนำมาสร้างเป็นภาพยนตร์ซึ่งได้รับการตัดสินใจให้เป็นภาพยนตร์ยอดเยี่ยมประจำปีโดยสมาคมผู้สื่อข่าวบันเทิงฯ และชมรมวิจารณ์บันเทิงฯ นอกจากนี้ในฐานะนักเขียน เสกสรรค์ ประเสริฐกุล ได้รับรางวัลศรีบูรพาในปี 2546 และได้รับการประกาศเกียรติให้เป็นศิลปินแห่งชาติ สาขาวรรณศิลป์ประจำปี 2552

ด้วยมิตรภาพและความปรารถนาดี
สำนักพิมพ์ประพันธ์สาส์น

